

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет „Львівська політехніка”
Відділ пожежної безпеки та цивільного захисту

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора
НУ „Львівська політехніка”
від „02” січня 2026 року
№ 3-1-10

ІНСТРУКЦІЯ № 27
ПРО ЗАХОДИ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
В ПРИМІЩЕННЯХ ЕЛЕКТРОЩИТОВИХ НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

ІНСТРУКЦІЯ №27
ПРО ЗАХОДИ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
В ПРИМІЩЕННЯХ ЕЛЕКТРОЩИТОВИХ НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

1. Галузь застосування

Ця інструкція поширюється на приміщення електрощитових Національного університету “Львівська політехніка” і встановлює основні вимоги до забезпечення техногенної та пожежної безпеки.

Інструкція є обов'язковою для вивчення та виконання відповідальною особою за пожежну безпеку та цивільний захист, усіма працівниками, відвідувачами, орендарями.

Посадові особи до початку виконання своїх обов'язків і періодично один раз на три роки повинні проходити навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

Усі працівники при прийнятті на роботу і за місцем роботи повинні проходити інструктажі з питань пожежної безпеки, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях.

2. Вимоги пожежної безпеки

2.1. Вимоги пожежної безпеки до утримання приміщень електрощитових

Приміщення електрощитової повинні своєчасно очищатися від горючого сміття, відходів і постійно утримуватись у чистоті.

Приміщення електрощитової повинні бути забезпечені необхідною кількістю вогнегасників згідно з вимогами Правил пожежної безпеки в Україні, їх слід встановлювати в легкодоступних та помітних місцях (коридорах, біля входів або виходів з приміщень) таким чином, щоб вони не заважали під час евакуації і була можливість прочитування маркувальних написів на корпусі.

Технічне обслуговування вогнегасників має виконуватися відповідно до інструкції з їх експлуатації. Технічному обслуговуванню підлягають також вогнегасники із зірваними пломбами.

У разі перепланування приміщень, зміни їх функціонального призначення необхідно дотримуватись протипожежних вимог чинних нормативних документів будівельного та технологічного проектування, та погоджувати з органами державного пожежного нагляду.

Приміщення електрощитових необхідно відділяти протипожежними перешкодами відповідно до вимог ДБН В.1.1-7-2002 «Пожежна безпека об'єктів будівництва».

2.2. Утримання інженерного обладнання

Експлуатація електроустановок повинна відповідати вимогам ПУЕ, Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів.

Електричні машини, апарати, обладнання, електропроводи та кабелі за виконанням та ступенем захисту повинні відповідати класу зони згідно з ПУЕ, мати апаратуру захисту від струмів короткого замикання та інших аварійних режимів.

Усі електроустановки, що працюють цілодобово, повинні бути заживлені самостійними лініями, починаючи від увідного пристрою в будівлю (споруду). Кожна така електроустановка повинна мати свій апарат захисту (запобіжник або

автоматичний вимикач). Вимкнення електропостачання повинно виконуватися від одного загального комутаційного апарата (вимикача), до якого є вільний доступ електротехнічному персоналу і який розміщений біля виходу (входу) будівлі.

На кожному об'єкті повинен бути встановлений порядок відключення напруги з електрообладнання, силових та контрольних кабелів на випадок пожежі. При цьому електроживлення систем пожежної автоматики, протипожежного водопостачання та експлуатаційного (аварійного) освітлення мають бути увімкнені.

Все електрообладнання (корпуси електричних машин, трансформаторів, апаратів, світильників, розподільчих щитів, щитів управління, металеві корпуси пересувних та переносних електроприймачів тощо) підлягає зануленню або заземленню відповідно до вимог розділів ПУЕ.

Силове і освітлювальне електроустаткування, електропроводка та інші споживачі електроенергії повинні виконуватися та експлуатуватися відповідно до ПУЕ і до Правил технічної експлуатації електроустановок (ПТЄЕ).

Електрощити, групові електрощитки необхідно оснащувати схемою підключення споживачів з пояснюючими написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

Електропроводка, розподільні пристрої, апаратура, електрообладнання, вимірювальні прилади, а також запобіжні пристрої різного типу, рубильники та інші пускові апарати і пристрої повинні монтуватися на негорючих основах (текстоліт, гетинакс та інші матеріали).

Плавкі вставки запобіжників повинні бути калібровані із зазначенням на клемі номінального струму вставки (клеймо заводу-виготовлювача або електричної лабораторії). Застосування саморобних некаліброваних плавких вставок забороняється.

На електродвигуни, світильники, інші електричні машини, апарати та обладнання, встановлені у вибухонебезпечних або пожежонебезпечних зонах, повинні бути нанесені знаки, що вказують на їх ступінь захисту згідно з чинними стандартами.

З'єднання, відгалуження та окінцювання жил проводів і кабелів мають здійснюватися за допомогою опресування, зварювання, паяння або затискачів. Місця з'єднання жил проводів і кабелів, а також з'єднувальні та відгалужувальні затискачі повинні мати мінімальний перехідний опір, щоб уникнути їх перегрівання і пошкодження ізоляції стиків. Струм втрат ізоляції стиків повинен бути не більше струму втрат ізоляції цілих жил цих проводів і кабелів.

В електропроводах вибухонебезпечних і пожежонебезпечних зон відгалужувальні та з'єднувальні коробки повинні бути закриті кришками з негорючих або важкогорючих матеріалів або оснащені автономними системами пожежогасіння.

Улаштування та експлуатація тимчасових електромереж забороняються. Винятком можуть бути тимчасові електромережі, які живлять ілюмінаційні установки, а також електропроводки в місцях проведення будівельних, тимчасових ремонтно-монтажних та аварійних робіт.

Електричне обладнання, машини, апарати, прилади, електрощити зі ступенем захисту оболонок менше IP 44 повинні розміщуватися на відстані не менше 1 м від горючих матеріалів, за винятком матеріалів груп Г1, Г2, або можуть бути оснащені автономними системами пожежогасіння.

Експлуатація тимчасових електромереж не дозволяється.

Відкрите прокладання електропроводів і кабелів транзитом через пожежонебезпечні і вибухонебезпечні зони будь-якого класу і ближче 1м і 5м від них відповідно, а також у сходових клітках заборонено.

Замір опору ізоляції і перевірка спрацювання приладів захисту електричних мереж та електроустановок від короткого замикання мають проводитись згідно Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів.

Забороняється встановлення електропобутових приладів (телевізорів, холодильників тощо).

У приміщеннях електроустановок повинні застосовуватися вуглекислотні чи порошкові вогнегасники.

2.3. Порядок огляду, приведення в пожежобезпечний стан і закриття приміщень, після закінчення роботи.

Після закінчення робочого дня працівники повинні навести порядок в електрощитовій, зачинити вікна та вимкнути електроживлення приладів і обладнання, яким вони користувалися.

Відповідальний за пожежну безпеку та цивільний захист у приміщенні після закінчення роботи повинен оглянути його, переконавшись у відсутності порушень, що можуть призвести до пожежі, перевірити відключення електроприладів, обладнання, освітлення.

3. Обов'язки та дії працівників у разі пожежі

3.1. У разі виявлення ознак пожежі працівник, який їх помітив, повинен:

- негайно повідомити про це службу порятунку за номером телефону – **101 (112)**. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- вжити заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей;
- вжити заходів до гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння;
- повідомити диспетчера університету за номером телефону **258-20-09** (вн. тел. **72-009**).

3.2. Керівник, який прибув на пожежу, повинен:

- перевірити, чи викликані пожежно-рятувальні підрозділи;
- вимкнути у разі необхідності струмоприймачі та вентиляцію;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх працівників, які не беруть участь у ліквідації пожежі;
- перевірити чи повідомлено диспетчера університету;
- перевірити здійснення оповіщення людей про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів, надати їм допомогу у її локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу пожежно-рятувальних підрозділів повинен бути забезпечений безперешкодний доступ їх до місця, де виникла пожежа.

Телефони:

Відділ ПБ та ЦЗ –
Начальник відділу –
Диспетчер університету –
Чергові електрик, сантехнік –

258-25-32 (вн.72-532)
258-22-01 (вн.72-201)
258-20-09 (вн.72-009)
258-24-29 (вн.72-429)

Інструкцію розробив:

Начальник ВПБ та ЦЗ

НУ „Львівська політехніка”

Ярослав КОМАРНИЦЬКИЙ

Погоджено:

Заступник начальника Головного управління –
начальник управління ЦЗ та превентивної діяльності
ГУ ДСНС України у Львівській області

Любомир ПАСІЧНИК

"02" січня 2026 року